

Tekst | Liliane Verwoolde Beeld | Lucia Ganieva

Ontworpen met oog voor detail

Een nieuw monument

Tussen de Witte Singel en de 5e Binnenvestgracht in de Leidse binnenstad bevindt zich de Sterrewacht. De rijk gedetailleerde architectuur in deze wijk zorgt ervoor dat de panden zich als vanzelf voegen in de bestaande situatie. Alsof het nooit anders is geweest, maar dan nieuw, passend in deze tijd en uitgesproken luxe.

'Het totale woonplan heeft een sterke, eigen identiteit, gekenmerkt door overstekende dakranden, fraaie gevels met veel reliëf en hoge schuine kappen'

Het terrein waarop 'Wonen aan de Sterrewacht' is gebouwd, is tot 2012 nog gevuld met gebouwen van de Leidse Universiteit. Nu telt het gebied twaalf stadswoningen, een poortwoning, drie cottagewoningen en veertien appartementen, terwijl de sfeer van de universiteit er nog voelbaar is.

Tezamen met de drie bestaande cottagewoningen zijn de woningen en toren gegroepeerd tot een hof. De toren is nieuw, maar knipoogt naar zijn voorganger. De plaquettes van het zoölogisch laboratorium uit 1874 zijn gerestaureerd en behouden gebleven. De Sterrewacht is in oude glorie hersteld en bij de universiteit in gebruik gebleven. "Dat was onderdeel van de opdracht", vertelt Wilfried van Winden, architect/directeur van WAM architecten.

GEZAMENLIJK ONTWIKKELEN

Oprachtgever en projectontwikkelaar Janssen de Jong heeft nog meer wensen voor het woonplan. Zo moet het project een feilloze stedenbouwkundige opzet hebben en moet het de verbinding maken met het Sterrewachtgebouw in de westelijke punt van het terrein. "Het ontwerp is niet zonder slag of stoot tot stand gekomen", bekent Van Winden. "De vergaderingen vonden plaats met een team van zo'n twintig mensen, waarbinnen de meningen regelmatig uiteen liepen. Toen we een plan hadden waar iedereen achter kon staan, werd het door het College van B&W afgewezen. Pas het tweede plan is enthousiast ontvangen."

LOGISTIEKE UITDAGING

Hoewel het terrein een ruimtelijke indruk maakt door het water en het vele groen in de directe omgeving, is het bouwterrein afgepast. Het laat minimaal ruimte voor de opstelling van bouwmaterialen en materieel. De monumentale Vreewijkbrug over de Witte Singel is de enige ontsluitingsweg, maar deze wordt niet ter beschikking gesteld voor het bouwverkeer. "Samen met de gemeente Leiden is toen besloten om een noodbrug te plaatsen", vertelt Eric de Leeuw, projectmanager van Janssen de Jong Projectontwikkeling. "Vervolgens vroeg het een ijzeren discipline en een nauwgezette samenwerking met omwonenden en belanghebbenden

om de brug zo efficiënt mogelijk te gebruiken. In samenspraak met hoofdaannemer UBA hebben we hiervoor een logistiek plan uitgewerkt."

INTENSIEVE COMMUNICATIE

De bouw van de Sterrewacht heeft veel publieke belangstelling. De omwonenden en gebruikers van de Oude Sterrewacht volgen het bouwproces op de voet. De Leeuw: "Om hen hierin tegemoet te komen, hebben we intensief met hen gecommuniceerd. We kondigden aan welke plannen aan de beurt waren en wanneer zij overlast konden verwachten. Dit is erg gewaardeerd." Ook de archeologische verwachtingen delen zij met de omgeving. "We verwachtten op een oude stadsmuur te stuiten, maar dat is niet gebeurd. De sporadische delen die zijn aangetroffen, zijn netjes gedocumenteerd."

UNIEKE ARCHITECTUUR

Zo verrijst in drie jaar een uniek woonhof. De stadswoningen hebben een eigen terras dat aansluit op het park. Het tweekleurige metselwerk, met reliëf en staand koppenverband, bezorgt deze woningen een unieke uitstraling. Het sierbeton met sterrenbeelden en planeten verwijst naar de rijke historie van Sterrewacht. De poortwoning, met uitzicht op de Sterrewacht, vormt de entreepoort tot 'Wonen aan de Sterrewacht' vanaf de Sterrewacht en de 5e Binnenvestgracht. De drie cottagewoningen hebben net als de stadswoningen een voordeur aan het hofje gekregen. De stadswoningen bieden aan de Singelzijde uitzicht op het park en het water. En dan is er nog de Keysertoren, het appartementengebouw met exact dezelfde footprint als de voormalige Van de Klauwtoren, ingericht met veertien super-de-luxe appartementen met panoramaview over de stad.

Het totale woonplan heeft een sterke, eigen identiteit, gekenmerkt door overstekende dakranden, fraaie gevels met veel reliëf en hoge schuine kappen. "Alles is maatwerk", vertelt Van Winden. "Niks is hier standaard. Zo is de keramische uitstraling van de balkons gerealiseerd door de bakstenen eerst te doorboren en deze vervolgens op de stalen buizen te rijgen en te verlijmen. Een nouveauté in Nederland." ■

Bouwinfo

Opdrachtgever

Janssen de Jong Projectontwikkeling, Son en Breugel

Ontwerp

WAM architecten, Delft

Constructeur

Peters & van Leeuwen, Gouda

Uitvoering

UBA Bouw bv, Uithoorn

Bouwperiode

december 2014 - november 2017